

• *Publicacions de la Coordinadora de Centres
d'Estudis de Parla Catalana - 1* •

Franquisme i transició democràtica a les terres de parla catalana

Actes del 2n Congrés de la CCEPC
(Palma, 16, 17 i 18 d'octubre de 1997)

Editors

Ramon Arnabat i Martí Marín

COORDINADORA DE CENTRES D'ESTUDIS DE PARLA CATALANA
INSTITUT D'ESTUDIS BALEÀRICS
FUNDACIÓ PÚBLICA INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCOS
EDICIONS COSSETÀNIA

Índex

<i>Presentació</i> , per Santesmases i Ollé	3
<i>El segon congrés de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana: Franquisme i transició democràtica a les terres de parla catalana</i> , per Francesc Xavier del Hoyo i Bernat	5
<i>Introducció</i> , per Ramon Arnabat i Mata, Martí Marín i Corbera	7
Conferència inaugural	
<i>L'escola normal de mestres durant la postguerra</i> , per Gabriel Janer Manila	11
LES FORMES D'ARTICULACIÓ SOCIAL I POLÍTICA	
<i>Ponència: Les formes d'articulació social i política</i> , per Pere Gabriel	25
Comunicacions	
<i>La vaga del metall de Sabadell i comarca. Setembre-October de 1976</i> , per Albert Arnaus Picañol	39
<i>Terrassa "La Roja" i els fets de la transició, 1975/1979</i> , per Marc Ballestar Pastor	57
<i>L'Església i el seu apostolat seglar sota el franquisme a Lleida</i> , per Jaume Barallat Barés	67
<i>Crisi del franquisme, associacionisme i moviment ciutadà a l'Hospitalet de Llobregat</i> , per Joan Camós i Clara Parramon	83

<i>Els primers anys de les organitzacions juvenils del règim franquista a Mallorca,</i> per José. A Cañabate	95
<i>Algunes consideracions sobre la transició política espanyola,</i> per Joan Corbalán i Antoni Lardín	119
<i>L'altra repressió,</i> per Joan Corbalán i Antoni Lardín	129
<i>Any zero: una aproximació al Bisbat de Barcelona (Gener-Març de 1939),</i> per Ernest Gallart i Vivé	139
<i>Els inicis del sindicalisme vertical comercial-industrial franquista a la província de Tarragona (Sindicació de carajillo i fària),</i> per Antoni Gavaldà Torrents	155
<i>Jordi Pujol i els nacionalistes mallorquins, un projecte d'organització del nacionalisme polític a Mallorca durant el decenni dels cinquanta,</i> per David Ginard i Féron	165
<i>El sistema de partits català des de la transició fins avui (1977-1996),</i> per Miquel González	173
<i>Els fons electorals: font documental per a l'estudi de la transició democràtica,</i> per M. Jesús Llaveró	195
<i>L'Esquerra Nacionalista a Mallorca: del Partit Socialista de les illes al Partit Socialista de Mallorca (1976-1979),</i> per Antoni Marimon Riutort	207
<i>Un moviment oblidat: la joventut obrera cristiana femenina,</i> per Francisco Martínez Hoyos	225
<i>Estudi sobre l'administració del Baptisme a sis parròquies del Vallès durant el període anterior i posterior a la guerra civil,</i> per Jordi Moliner Rodríguez	241
<i>Els "Norats": els darrers bandejats. (Mallorca, 1936-1949),</i> per Mateu Morro i Marcé	257
<i>Les eleccions municipals de 1979 en les comarques de l'Alcoià i la Marina Alta,</i> per Pere Parra Verdú i Joan Josep García Ribes	273
<i>"Recuperar l'orgull de ser pagès". Aproximació a les estratègies d'oposició pagesa durant el darrer franquisme i la transició (1966-1977) a les terres de Lleida,</i> per Pilar Pelegrí i Terrado	289
<i>La repressió a Terrassa durant el franquisme. Primera aproximació a les fonts per al seu estudi,</i> per Lourdes Plans i Campderrós	303

<i>Front Nacional a Catalunya: del separatisme històric a l'independentisme contemporani</i> , per David Roig Barbarà.....	313
<i>La depuració de funcionaris als inicis franquisme: els casos de la Diputació de Barcelona i de l'Ajuntament de Sabadell</i> , per Joaquim Sanesteban Extremera	323
<i>Una aproximació al moviment obrer a Mallorca durant la transició a la democràcia (1973-1977)</i> , per Manuel Santana i Morro	335
<i>L'encaix dels sindicats agrícoles en el nou règim dels sindicats agrícoles en el nou règim franquista</i> , per Josep Santesmases i Ollé	349
<i>L'Audiència Territorial i la Provincial de Barcelona (1931-1945). Una aproximació política, administrativa i humana als jutges i magistrats que administraren justícia</i> , per Frederic Vázquez Osuna	359

LES ESTRATÈGIES CULTURALS

Ponència: <i>Les estratègies culturals</i> , per Joan Francesc Mira	373
Comunicacions	
<i>El missatge educatiu de la literatura infantil i juvenil catalana durant el franquisme (1936/39-1975)</i> , per Ramon Bassa i Martín	389
<i>Sobre la nova plàstica a Mallorca i les relacions artístiques Mallorca-Catalunya (1966-1975)</i> , per Antoni Boix Pons	407
<i>La llengua catalana als butlletins oficials eclesiàstics de les Diòcesis catalanes durant el franquisme</i> , per Jordi Figuerola, Albert Arnaus, Ernest Gallart, Sergi Martí, Jordi Moliner i Pere Rusiñol	417
<i>Els joves intel·lectuals i les revistes culturals durant el període 1945-1954</i> , per Agustí G. Larios	459
<i>Associacionisme cultural al Prat de Llobregat (1939-1960)</i> , per Margarida Gómez Inglada.....	471
<i>Formes i espais de contestació en la Lleida franquista</i> , per Antonieta Jarne	485
<i>Prensa, educació i cultura als pobles de la Marina Alta entre l'any del pla d'estabilització franquista i la floració cívica i democràtica postconstitucional (1960-1980)</i> , per J. Àngel Enric Martí Vives	493

<i>Els plantejaments social i culturals de l'Església mallorquina durant el franquisme: l'acció catòlica</i> , per Joan J. Matas Pastor	507
<i>Catalanisme, immigració i associacionisme "andalús" a Catalunya entre els anys 60 i 80: processos identitaris i "cultures de refugi"</i> , per Rafael Núñez Ruiz	517
<i>Migracions i estratègies culturals a l'Hospitalet de Llobregat (1960-1980)</i> , per Clara Carme Parramón Homs	531
<i>Franquisme i art d'avantguarda: una relació peculiar, també a Eivissa</i> , per Rosa Rodríguez Branchat	547
<i>L'oci en el món del treball en el primer franquisme (1936-1950)</i> , per Manel Santana Morro	555
<i>Catalunya i els franquistes catalans: la visió de José María Fontana Tarrats</i> , per Joan Maria Thomàs	567
<i>Entitats socio-culturals a l'Hospitalet del tardofranquisme: canvi generacional i crítica social</i> , per Núria Toril i Òscar Garcéss	583

ELS CANVIS SOCIALS

Ponència: <i>Els canvis socials</i> , per Sebastià Serra Busquets	591
Comunicacions	
<i>Les respostes a la modernització: l'estudi de les polítiques socials a Balears. 1960-1980</i> , per Lluís Baeza de Oleza	611
<i>La transició i el sector turístic a les Illes Balears</i> , per Antoni Sastre Albertí	635

LA VIDA QUOTIDIANA DURANT EL FRANQUISME

Ponència: <i>La vida quotidiana durant el franquisme</i> , per Carme Molinero i Pere Ysàs	643
Comunicacions	
<i>L'antifranquisme a l'Hospitalet: recuperació del passat, reconstrucció del passat, reconstrucció del futur</i> , pel Grup l'Hospitalet Antifranquista	665
<i>Franquisme i vida quotidiana a comarques. El Penedès</i> , per Ramon Arnabat Mata	675

<i>Les cooperatives de consum d'Osona durant el franquisme i la transició democràtica (1939-1981), per Josep Casanovas i Prat .....</i>	691
<i>Catòlics i habitatge durant el franquisme. Problemàtica i exemples a les terres de parla catalana (1939-1975), per Martí Checa Artasu .....</i>	703
<i>El cementiri de Manresa en el canvi de règim (1939-1942). La mort com a estratègia de poder, per David Olivares i Ponti .....</i>	721
<i>L'oposició antifranquista a l'Hospitalet de Llobregat. Una experiència per a recuperar l'oblit, per Josep Ribas i Vinyals .....</i>	731
<i>La societat de la tensió i de la sospita. Disputes i enfrontaments entre els vencedors a les comarques de Lleida, 1938-1939, per Joan Sagués San José ...</i>	741
<i>Comunicacions no publicades .....</i>	755